

Ivana Norac

Osnovna škola Kneževi Vinogradi

Glavna 44

Kneževi Vinogradi

e-mail: ivana.nogalo@skole.hr

Kristijana Rebrina

Osnovna škola Kneževi Vinogradi

Glavna 44

Kneževi Vinogradi

e-mail: kristijana.turalija@skole.hr

primjer dobre prakse: suradnja učitelja i knjižničara u ostvarivanju aktivnosti u etwinning projektu na novoj platformi european school education platform:

Međunarodni etwinning projekt My Plan@

Kneževi Vinogradi

lipanj 2023.

Sažetak

U ovom će se primjeru dobre prakse prikazati suradnja učitelja i knjižničara u aktivnostima na eTwinning projektu My Plan@. eTwinning je međunarodna zajednica obrazovnih stručnjaka, ali i platforma za suradnju, razmjenu iskustava i provedbu projekata. Ovaj rad će također prikazati konkretan način kako iznijeti projekt na međunarodnoj razini prateći sve parametre i elemente koje predlaže eTwinning zajednica. ESEP (European School Education Platform) je platforma na kojoj se sastaju dionici obrazovne zajednice. Projekt My Plan@ nastao je u Osnovnoj školi Kneževi Vinogradi, te je izrastao u međunarodni projekt. Tijekom projekta odrađeno je preko 100 aktivnosti s ciljem podizanja svijesti o očuvanju planeta Zemlje.

Ključne riječi: eTwinning, projekt, suradnja, aktivnosti

Uvod

European School Education Platform (ESEP) objedinjuje nekadašnje European SchoolNet Academy i eTwinning platforme u jednu cjelinu na kojoj se sastaju svi dionici odgojno-obrazovnog sustava na razini cijele Europe od 2022. godine. ESEP je nastala na inicijativu Vijeća Europe, a financirana je od strane europskog obrazovnog programa Erasmus+. Platformi mogu pristupiti samo registrirani korisnici (takozvani „eTwinneri“), dok podršku za rad sustava i sudionika pružaju Nacionalne organizacije za potporu eTwinningu (National Support Organisation/NSO)¹. U Hrvatskoj je to Agencija za mobilnost i programe Europske unije (Agency for mobility and EU programmes/AMPEU)². eTwinning projekti provode se na dijelu platforme pod nazivom „TwinSpace“³.

1. Oznaka kvalitete

eTwinning dodjeljuje Oznaku kvalitete (eTwinning National Quality Label) kao potvrdu prepoznavanja izvrsnosti u provedbi eTwinning projekata. Izvrsnost znači da je projekt dosegao nacionalne i europske standarde kvalitete. Oznaku dodjeljuje Nacionalna organizacija za potporu (NSO). NSO evaluira prijavljene projekte i sudionike te dodjeljuje Oznake kvalitete na temelju postavljenih kriterija.

Prilikom prijave projekta za Oznaku kvalitete dobro je provjeriti krajnji rok za prijavu, a projekt mora biti u završnoj fazi ili u potpunosti završen. Važni kriteriji su suradnja između partnerskih škola, korištenje IKT-a, raznolikost pedagoških pristupa, integracija projekta u kurikulum te praćenje i dokumentacija tijekom projektnih aktivnosti gdje se stavlja naglasak na evaluaciju projekta, jasne korake u provedbi aktivnosti projekta i prezentaciji projektnih rezultata.⁴

2. Školska knjižnica i eTwinning projekti

Prema Standardu za školske knjižnice, školska knjižnica ima tri djelatnosti: 1. odgojno-obrazovnu djelatnost, 2. stručnu knjižničnu djelatnost, i 3. kulturnu i javnu djelatnost. Sudjelujući u eTwinning projektima, školska knjižnica ostvaruje sve tri svoje djelatnosti. Odgojno-obrazovna djelatnost ostvaruje se u radu s učenicima, razvijanju svijesti o multikulturalnosti, stvaranju uvjeta za učenje, poticanje kritičkog mišljenja i rješavanja

¹ Governance. European School Education Platform. URL: [Governance | ESEP \(europa.eu\)](#) (2023-06-12)

² eTwinning National Support Organisations. European School Education Platform. URL: [eTwinning National Support Organisations | ESEP \(europa.eu\)](#) (2023-06-12)

³ What is TwinSpace? URL: [Documents 5.a: What is TwinSpace? - eTwinning \(mec.es\)](#) (2023-06-13)

⁴ eTwinning National Quality Label. European School Education Platform. URL: [eTwinning National Quality Label | ESEP \(europa.eu\)](#) (2023-06-12)

problema, poučavanje i razvoj ključnih kompetencija te za samostalno i cjeloživotno učenje, te timski rad s učiteljima tijekom provedbe projekta kao i pripremi nastavnih sati i radionica, sudjelovanje u istraživačkoj nastavi te organizaciju i provedbu stručnog usavršavanja s ciljem upućivanja nastavnika u korištenje pouzdanih informacijskih izvora te učinkovitu uporabu IKT-a. Svoju drugu djelatnost, stručnu knjižničnu djelatnost u eTwinning projektima knjižnica ostvaruje kroz prikupljanje novih publikacija nastalih tijekom provedbe projekta te obogaćivanjem fonda školske knjižnice i školske digitalne knjižnice, poticanje čitanja, čitateljske kulture i medijske pismenosti tijekom aktivnosti projekta. Kulturna i javna djelatnost u kontekstu provedbe aktivnosti eTwinning projekta podrazumijeva školsku knjižnicu kao mjesto integracije kulturnih i javnih djelatnosti s nastavom različitih odgojno-obrazovnih područja, organizaciju, pripremu i provedbu kulturnih sadržaja, izložbe, filmske i videoprojekcije, kazališne predstave te promicanje općeljudskih vrijednosti.⁵

3. Motivacija učenika

Većina učenika je od samog početka projekta rado prihvatila sudjelovanje u projektu, bilo im je to nešto novo i drugačije. Svatko tko je odradio tražene zadatke ili aktivno sudjelovao na radionici bio je nagrađen ocjenom ili bilješkom u eDnevnik. Učenici su bili motivirani i predani sudionici u projektu i iskazali su želju da i u budućnosti sudjeluju u sličnim projektima. Projekt se provodio na engleskom, njemačkom i hrvatskom jeziku te su učenici imali priliku usavršavati vještine korištenja svakog jezika, a u učenje njemačkoga jezika obogatiti novim pojmovima.

4. My Plan@

Nakon pisanja samog projekta i postavljanja ga na platformu ESEP, prvi korak za podizanje projekta na međunarodni nivo je pronalaženje partnera. ESEP nudi opciju „oglašavanja“ za pronalaženje projektnih partnera. Korisnici mogu pregledavati oglase i pretražiti dostupne projekte pomoću filtriranja (Slika 1).

⁵ Standard za školske knjižnice., 11.4.2023. URL: [Standard-za-skolske-knjiznice.pdf \(gov.hr\)](#) (2023-06-12)

Partner finding

Add posting

Partner finding is a meeting point for schools and teachers interested in hosting mobility activities and taking part in them, such as teaching assignments, job shadowing or placements. Listings can be posted both by organisations that offer mobility opportunities and individuals looking for such opportunities. Learn more about the partner finding types [here](#).

Show less ^

Search postings Hide filters

Posting type	Looking for
All	All
Country	Posting organisation type
All x	All
Language	Subject of teaching
All x	All x
Topic	Education type
All x	All
Vocational subject of teaching	Indicated preferred partner organisation country
All x	All x
Age range	
All to All	

Slika 1. Obrazac za napredno pretraživanje projekata

Kako je vidljivo na Slici 1., obrazac za filtriranje, odnosno parametre za pronalaženje projekata. Korisnici mogu pronaći i Erasmus+ programe mobilnosti i partnerstva. Filteri uključuju i izbor države, jezika, teme, predmeta, tipa obrazovanja, organizacije, željene države za suradnju, dob učenika te izbor što točno korisnik želi pronaći (kooperacija, mobilnost, partnerstvo, europska ili nacionalna razina).⁶

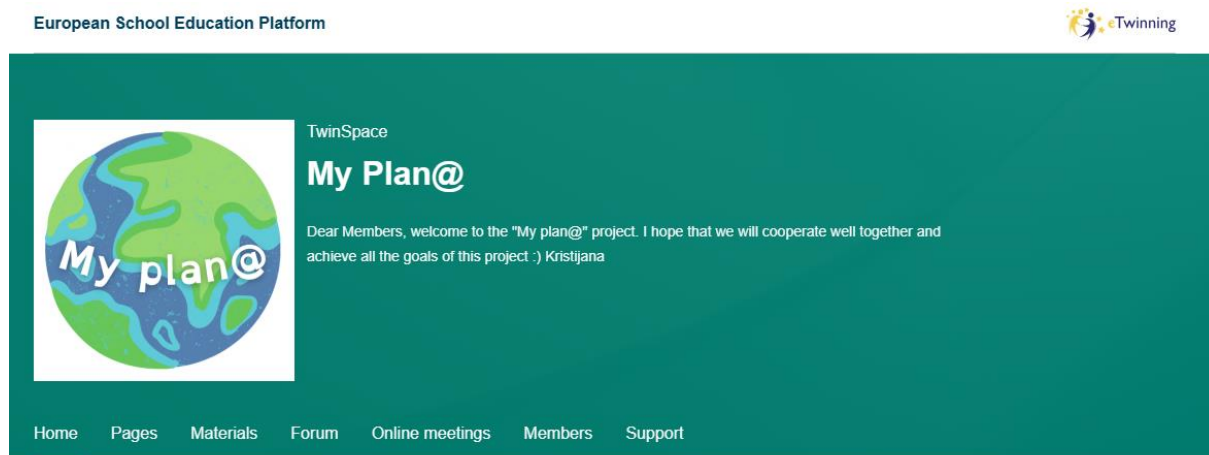
4.1. Pronalaženje partnera, umrežavanje i dodavanje članova

Za projekt My Plan@ partneri su se pronašli na društvenim mrežama, točnije društvenoj mreži Facebook, u grupi⁷ takozvanih „eTwinners“. Nakon postavljanja objave s projektom i njegovim ciljevima, zainteresirane osobe su se javile za suradnju. Slijedilo je dodavanje projektnih partnera na TwinSpace. Vrlo brzo formirala se grupa na društvenoj mreži Facebook gdje su se objavljujale obavijesti o sastancima, provedenim aktivnostima ili događajima, te se formirala grupa u aplikaciji za komunikaciju WhatsApp u kojoj su se obavljali razgovori i većina komunikacije i dogovora. TwinSpace-u mogu pristupiti osobe koje sudjeluju u projektu, učenici roditelji koji u projekt ulaze dobivanjem korisničkog imena i lozinke. TwinSpace

⁶ Partner finding. ESEP. URL: [Partner finding | ESEP \(europa.eu\)](#) (2023-06-13)

⁷ Grupe. Facebook. URL: [Grupe | Facebook](#) (2023-06-13)

projekta na jednom mjestu sadrži Stranice, Materijale, Forum, Sastanke, Članove, Podršku (Slika 2.).

Slika 2. TwinSpace projekta My Plan@

Slika 2. prikazuje početak TwinSpace-a projekta My Plan@. Početna stranica sadrži sažetke najnovijih vijesti i događanja (nove objave na forumu i slično), kartica Stranice omogućuje preglednu organizaciju projektnih aktivnosti, u Materijalima mogu se pronaći fotografije, videozapisi i dokumenti, u Forumu korisnici mogu pokretati teme za raspravu i dogovore, u kartici Mrežni sastanci mogu se pratiti i dogovarati sastanci vezani uz projekt, kartica Članovi nudi popis članova, dodavanje novih članova u projekt te „brbljaonicu“ (*chat room*), u kartici Podrška nalaze se upute za korištenje te odgovori na najčešće postavljena pitanja. Slika 3. prikazuje dodavanje novih članova u projekt.

Members

Add/Invite members :

Export invited pupils ↓

Go to chat room

Slika 3. Dodavanje novih članova u projekt

Klikom na gumb Add/invite members mogu se dodati novi članovi. Zatim, u padajućem izborniku klikne se na „Add pupils“ (Dodaj učenike), kao na Slici 4. Prije dodavanja učenika važno je imati suglasnost roditelja/skrbnika učenika za sudjelovanje na platformi. Kako je prikazano na Slici 5. otvaraju se tri opcije. U ovom slučaju, bira se prva opcija „Add new

pupils“. Zatim, unose se podatci učenika, te se generiraju zaporke (Slika 6.) Učenici se logiraju na platformu na adresi <https://school-education.ec.europa.eu/en/pupil-login>⁸.

Slika 4. Dodavanje učenika

Add pupils

ⓘ I declare that I have collected the prior, specific and informed consent in writing from the minor entitled to give consent or from the holder of parental responsibility over the child in line with the regulation, also that you have provided a copy of the privacy statement. All this in line with the [Data Protection regulation 2018/1725](#) for the processing of personal data of these pupils by the platform's controller for the purpose of offering them the use of the Twinspace service and in line with the privacy statement. I have retained proof of consent, and upon request of the platform's controller, I will make such proof available for verification.

Add new pupils

Add existing pupils

Import pupils

Slika 5. Dodavanje novih učenika

Add new pupils

Show passwords

First name	Last name	Username	Password	Role	Action
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Pupil	<input type="button" value="Add pupil"/>

Slika 6. Unos podataka novih učenika

Nakon dodavanja svih učenika, nastavlja se s projektim aktivnostima.

4.2. Stranice projekta My Plan@

Projekt My Plan@ ima 17 stranica, od kojih svaka ima svoje podstranice (Slika 7.). Stranice projekta trebaju pratiti logičan, kronološki slijed aktivnosti projekta. Prva stranica je „Entrance“. U njoj je dobro imati raspored aktivnosti, obrasce za suglasnosti roditelja/skrbnika, takozvani „netiquette“ i tablicu s dodijeljenim zadacima pojedinom projektnom partneru.

⁸ Pupil log in. ESEP. URL: <https://school-education.ec.europa.eu/en/pupil-login> (2023-06-13)

Dokumente je moguće izraditi u alatu Google Dokumenti pa postaviti poveznicu na samu podstranicu kako bi svaki sudionik mogao uređivati.

- 1 ENTRANCE ▾
 - 1.1 Working Schedule
 - 1.2 Parents Permission ▾
 - 1.3 Project Netiquette
 - 1.4 Task Table
- 2 INTRODUCTION ▾
- 3 1st domain, COMPREHEND ▾
- 4 2nd domain, MAKE AWARE, BE AWARE ▾
- 5 3rd domain, INITIATE
- 6 4th domain, APPLY ▾
- 7 5th domain, SHARE
- 8 LOGO CONTEST
- 9 MEETINGS ▾
- 10 DISSEMINATION
- 11 WEB 2.0 TOOLS
- 12 Teacher's diary ▾
- 13 eSafety
- 14 EVALUATION ▾
- 15 Curriculum
- 16 Project certificate
- 17 JOINT PRODUCT

Slika 7. Stranice projekta My Plan@

U podstranici „Introduction“ postavljena je digitalna ploča u alatu Padlet u kojem se svaki sudionik predstavio s nekoliko riječi o sebi, te ploča za predstavljanje škola partnera. Stranice od 3 do 7 su stranice za materijale od svake od domena projekta, a materijali su postavljeni na ploče izrađene u Padletu. Svaki sudionik izrađivao je vlastite digitalne postere, kolaže fotografija, videozapise o provedenim aktivnostima i postavljao ih na Padlet ploču koja je organizirana u „kartice“ s imenima zemalja koje sudjeluju: Hrvatska, Srbija, Sjeverna Makedonija, Rumunjska, Turska. U domeni Comprehend obilježili smo Svjetski dan voda, u domeni Make aware, be aware obilježili smo Dan planeta Zemlje, u domeni Share organizirane su aktivnosti recikliranja i ponovne uporabe, u domeni Initiate postavljene su akcije i radionice s ekološkim temama povodom Dana planeta Zemlje, dok je u domeni Apply izrađen zajednički proizvod projekta u obliku e-knjige te su učenici imali priliku kritički promisliti o važnim

pitanjima ekološke prirode i svoje mišljenje izraziti u sigurnom okruženju na forumu za raspravu na TwinSpaceu projekta.

Stranica „Meetings“ sadrži dnevnik održanih sastanaka. Za održavanje sastanaka koristila se aplikacija Zoom. Diseminacija projekta vidljiva je u stranici „Dissemination“ te je u njoj poveznica na Padlet ploču u kojoj je svaki korisnik objavio članke, vijesti, obavijesti i objave o projektu u vlastitoj školi ili medijima. U OŠ Kneževi Vinogradi napisane su obavijesti o projektu s najvažnijim informacijama i poslane putem e-pošte lokalnim portalima vijesti i radiopostajama koje su ih potom objavile. Također, diseminacija projekta održala se predstavljanjem projekta na županijskim stručnim vijećima, državnim skupovima te izložbama u školskoj knjižnici i vijestima na mrežnim stranicama škole.

Važno je imati i dnevnik aktivnosti svakog učitelja. Za tu svrhu koristan je bio alat Padlet, jer svaki učitelj otvorivši svoju Padlet ploču, može postavljati vlastite aktivnosti, uratke i zadatke tijekom projekta. Također, to je bila prilika da svaki učitelj otvori svoju stranicu na TwinSpaceu. Svaki učitelj svoju je podstranicu nazvao svojim imenom, prezimenom i državom iz koje dolazi te je postavio poveznicu na dnevnik aktivnosti u Padletu.

Stranica „eSafety“ odnosi se na materijale za pravilno i sigurno ponašanje na internetu, kao i eTwinning „Code of Conduct“⁹ kojeg je važno imati na projektu i upoznati učenike i sudionike s propisima pravila ponašanja na platformi i u mrežnom okruženju. Evaluacija projekta provodi se u obliku anketa, koristeći alat Google Forms. Ankete su se provele na početku i na kraju projekta, a rezultati su objavljeni na stranici „Evaluation“. Integracija projekta mora biti vidljiva u Kurikulumu, te se i ovdje pokazao korisnim alat Padlet, gdje je svaki učitelj postavio kurikulum projekta. Certifikati projekta mogu pripasti jednoj osobi zaduženoj za izradu certifikata i za učitelje i za učenike, te su obrasci postavljeni na stranicu „Project certificate“. Također, dobro je imati i popis mrežnih i digitalnih alata koji su se koristili tijekom projekta zajedno s uputama za korištenje. Ovdje su objavljeni u obliku popisa s poveznicama na video upute na platformi YouTube za svaki pojedini alat. Dobro je koristiti alate koji nude mogućnost zajedničkog korištenja poput alata Canva, Google Documents, Padlet, i slični.

4.3. Zajednički proizvod

Zajednički proizvod projekta My Plan@ bila je zbirka kratkih priča pod nazivom „The Future History of the Earth“. Priče su nastale timskim radom učenika i novih alata ChatGPT i

⁹ eTwinning Code of Conduct. ESEP. URL: <https://school-education.ec.europa.eu/en/node/184978> (2023-06-13)

DALL-E 2. To su alati tvrtke OpenAI i u njima se može komunicirati s umjetnom inteligencijom. ChatGPT nudi razgovor i generiranje teksta, dok DALL-E 2 stvara slike na temelju unesenog upita odnosno opisa. Cilj korištenja alata umjetne inteligencije bio je upoznati učenike s novom tehnologijom na siguran i svrsishodan način s naglaskom na etičko korištenje, ograničenja i moguće zlouporabe tih alata. Također, zajedničkim, ljudskim snagama izrađena je i kratka priča pod naslovom „Nature's New Hope“. Za stvaranje priče koristila se tehnika „collaborative storytelling“¹⁰ gdje je jedna osoba započela pisanje, sljedeća osoba bi pisanje nastavila dok se nije došlo do posljednje osobe koja je napisala kraj priče. Oba proizvoda objavila su se u alatu BookCreator.

Zaključak

Tijekom projekta My Plan@ održalo se preko 100 različitih aktivnosti. Za vrijeme trajanja projekta dobro je voditi dnevnik rada, za to se pokazao koristan mrežni alat Padlet. Alati Canva i BookCreator pokazali su se dobrima za grafička uređivanja slika, ilustracija i teksta, dok su se Google Forms i Google Documents pokazali dobrima za jednostavan prikaz analitičkih podataka te zajednički rad na jednom dokumentu. U projektu ovakve veličine najvažnija je bila komunikacija, dogovori i jasna podjela zadataka. Tu je korisno izabrati aplikaciju koja je jednostavna za komunikaciju i korištenje, poput WhatsAppa. Timski rad školskog knjižničara i učitelja vidljiv je u motivaciji za rad i ostvarenim projektnim rezultatima.

¹⁰ Collaborative Storytelling: The Art of Writing Together. 15.9.2022. URL: [Collaborative Storytelling: The Art of Writing Together \(powerofstories.com\)](https://powerofstories.com) (2023-06-13)

Literatura

1. Collaborative Storytelling: The Art of Writing Together. 15.9.2022. URL: [Collaborative Storytelling: The Art of Writing Together \(powerofstories.com\)](https://powerofstories.com) (2023-06-13)
2. eTwinning Code of Conduct. ESEP. URL: <https://school-education.ec.europa.eu/en/node/184978> (2023-06-13)
3. eTwinning National Quality Label. European School Education Platform. URL: [eTwinning National Quality Label | ESEP \(europa.eu\)](https://school-education.ec.europa.eu/en/node/184978) (2023-06-12)
4. eTwinning National Support Organisations. European School Education Platform. URL: [eTwinning National Support Organisations | ESEP \(europa.eu\)](https://school-education.ec.europa.eu/en/node/184978) (2023-06-12)
5. Governance. European School Education Platform. URL: [Governance | ESEP \(europa.eu\)](https://school-education.ec.europa.eu/en/node/184978) (2023-06-12)
6. Grupe. Facebook. URL: [Grupe | Facebook](https://www.facebook.com/eTwinning) (2023-06-13)
7. Partner finding. ESEP. URL: [Partner finding | ESEP \(europa.eu\)](https://school-education.ec.europa.eu/en/node/184978) (2023-06-13)
8. Pupil log in. ESEP. URL: <https://school-education.ec.europa.eu/en/pupil-login> (2023-06-13)
9. Standard za školske knjižnice.,11.4.2023. URL: [Standard-za-skolske-knjiznice.pdf \(gov.hr\)](https://www.gov.hr) (2023-06-12)
10. What is TwinSpace? URL: [Documents 5.a: What is TwinSpace? - eTwinning \(mec.es\)](https://meca.es) (2023-06-13)